

1. kapitola

Neznalosť zákona neospravedlňuje, znalosť zákona nepomáha

Abstrakt

V ľuďe sa má za samozrejmé, že tajní agenti vraždia iných tajných agentov ako na bežiacom páse. Skutočnosť je celkom iná. Zabiť tajného agenta znamená obrovské problémy pre celú tajnú službu. Ako všade inde, aj v tomto prípade za všetkým stoja odbory. Po zavraždenom tajnom agentovi zostáva voľné pracovné miesto. Odbory trvajú na zachovaní miesta a je im jedno, kým sa obsadí. V krajinách s takzvane vyspelou demokraciou, napríklad v USA alebo vo Veľkej Británii, dokážu odborári trvať aj na požiadavke verejného konkurzu, čo vždy hrozí možnosťou, že do tajnej služby sa dostane úplný diletant bez prípravy a talentu. Odhlásenie usmrteného agenta zo systému zdravotného a sociálneho poistenia tak, aby sa neodhalila skutočná príčina smrti a množstvo ďalších administratívne náročných úkonov má za následok, že spravodajské služby vyvodzujú voči zamestnancom – tajným agentom v aktívnej službe veľmi prísne dôsledky za každé násilné usmrtenie iného tajného agenta. Postihovali by ich aj za samovraždu, keby to išlo, ale to nie je podstatné pre tento príbeh. Výnimku zo zákazu ľudských obetí pri výkone povolania majú iba celkom výnimoční tajní agenti zaradení do skupiny utajenia 00. Matthew Haring, tajný agent od Boha alebo od prírody, v závislosti od viery hodnotiteľa, bol zaradený do 00 už po roku praxe. Stal sa tajným agentom 006.

„Otvorte. Okamžite otvorte,“ znie spoza dverí, ktoré vibrujú pod nárazmi búchajúcich pästí, neskôr aj tiel. Matthew Haring, nateraz Alan Hyza, odomkne dvere na nadštandardnej panelákovvej dvojgarsónke. So samostatnou kúpeľňou a WC. V dvojgarsónke chýba všeličo z vybavenia, aké je samozrejmosťou v moderných karavanoch. 006 v čomsi podobnom býval naposledy v šestnástich, keď prenocoval v moteli na periférii Las Vegas. Z okna videl okraj Nevadskej púšte. Občas aj štrkáče. Keď sa

pozrel von tentoraz, uzrel čosi celkom iné. Pred dverami stoja traja muži.

„Želáte si?“

„Dobrý deň. Alan Hyza? Som nadporučík Arpád Jókai,“ ukáže služobný preukaz najvyšší z návštevníkov. „Verejná bezpečnosť.“

„Ja som poručík Štefan Jakubec,“ otrčí služobný preukaz druhý návštevník.

„A toto je súdruh Alexander Pako. Váš advokát ex offa.“

„Hovorte mi Lex. Lex Pako,“ napriahne ruku spoza oboch príslušníkov Verejnej bezpečnosti advokát ex offa.

„Súdruh Hyza, oblečte sa. Pôjdete s nami.“

„Načo?“

„Kam je správnejšia otázka,“ opraví ho nadporučík Jókai. „Do cely predbežného zadržania. Potom na súd.“

„A prečo?“

„Aby vás spravodlivo potrestali.“

„Za čo?“

„Podľa informácií, ktoré sme dostali z našej ambasády vo Washingtone, počas študijného pobytu v USA ste neminuli 130 dolárov z devízového príslubu. V rozpore s platnými predpismi ste si tak priplesili k diétam, ktoré vám vyplatil americký pozývateľ na študijný pobyt. Sedí?“

„No, sedí. Zvýšilo mi 130 dolárov z devízového príslubu. A čo má byť?“

„Čo má byť? Tie peniaze patria štátu. Mali ste ich ponúknuť na spätné odkúpenie štátnej banke.“

„Do pätnástich dní,“ zamieša sa JUDr. Pako do monológu nadporučíka Jókaiho. Na zozname konfidentov Štátnej bezpečnosti vedený ako Švihák Gaston, ale to vyjde najavo až neskôr. Ba čo viac, k Matthewovi Harringovi sa táto informácia nedostane nikdy.

„Čo ste urobili vy?“

„Ako ste naložili s možným štátnym majetkom?“

„Splnili ste si ohlasovaciu povinnosť?“

Na dve predchádzajúce otázky odpovedať nestihol. Na tretiu 006 alias Alan Hyza prizná: „Nie.“

„No vidíte. Za porušenie zákona patríte pred súd.“

„Bez vyšetrovania? Rovno do väzby a na súd?“

„Súdruh Hyza, vyšetrovanie sa konalo a skončilo. Po celý čas vás zastupoval advokát, ktorého vám ustanovil prokurátor dohliadajúci na zákonnosť trestného stíhania.“

„Ako váš advokát vám radím – nerobte zbytočné problémy. Zbaľte si

veci. Nejakú košeľu, nohavice, ponožky, tepláky. Samozrejme, topánky. Zubnú pastu, kefku na zuby, hrebeň. Proste, čo uznáte za vhodné na dva roky.“

„Prosím?“

„Pôjdete s nami. Pozajtra ráno máte ústne pojednávanie na okresnom súde.“

„Odsúdia vás na trest odňatia slobody v trvaní dva roky. S odvolaním si nerobte starosti. Už ho mám pripravené. Odvolacie konanie prebehne hodinu po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa. Na krajskom súde. O poschodie nad okresným súdom.“

„Trochu nezvyklá rýchlosť konania.“

„Správny postreh, súdruh Hyza. Procesy obvykle trvajú dlhšie. Váš je zvlášť dobre pripravený.“

„Naši vyšetrovatelia zistili, že sa prudko rozmáha stav, keď občania neminú v zahraničí celý devízový príslub, no štátnej banke zostatok neponúknu na odkúpenie.“

„Hrozí vážna ujma národnému hospodárstvu.“

„Tak sme rozhodli, vlastne čo to hovorím, súdruhovia príslušníci sa rozhodli pripraviť niekoľko súdnych konaní, v ktorých páchatelia dostanú tresty na hornej hranici trestnej sadzby.“

„Na výstrahu ostatným.“

„Vás sme si vybrali ako prvého. Žijete sám, bez záväzkov. Nijaká manželka, nijaké deti, ktoré by bolo treba zabezpečiť. Ani rodičia vám už nežijú. Brat emigroval do Austrálie. Sestra zmizla do Kanady.“

„Na odvolanie mi trest zrušia, však?“

„Kdeže. Odvolací súd hneď pozajtra potvrdí zákonnosť aj akurátnosť rozhodnutia okresného súdu.“

„Preto vám radíme, aby ste si vzali toľko vecí, koľko unesiete.“

„Dnes budete nocovať vo väzbe. Aby ste sa nepokúsili o útek k súrodencom.“

„A pozajtra už vo väzení. Tiež nasledujúci deň. A tak ďalej. Nebudem zachádzať do podrobností, ktoré si viete predstaviť.“

„Ak sa budete dobre správať, a to vy dokážete, po roku môžete požiadať o prepustenie z výkonu trestu na podmienku.“

„Súd vám ju udelí. Aj to je dohodnuté. Nech máte istotu, že dobre správať sa vám oplatí.“

Resumé

Alan Hyza, v CIA evidovaný ako Matthew Harring, tajný agent 006, vy-

cestoval do Československa na misiu, ktorej cieľom bolo zistiť, načo potrebujú československí inžinieri stovky analyzátorov ťažkých kovov AAS vyrábaných vo Švédsku. Misiu uskutočňoval v totožnosti vedeckého aspiranta Alana Hyzu. Ten bol na stáži v USA, skadiaľ sa domov už nevrátil, a tak zapožičal CIA svoje osobné doklady aj kľúče od družstevnej dvojgársónky. Matthew Haring v príprave na misiu zanedbal nielen štúdiom československých daňových zákonov, ale aj záväzných opatrení, smerníc a metodických pokynov daňového riaditeľstva, obvodného daňového úradu, colnej správy, ba aj náčelníka hraničného prechodu. Nedbanlivosť sa mu po zásluže vypomstila. Zatkli ho a potom odsúdili na trest odňatia slobody nepodmienečne, lebo štátnej banke nevrátil doláre, ktoré mu socialistický štát predajom zapožičal na výdavky spojené s pobytom v zahraničí.

2. kapitola

Zrod hviezdy

Abstrakt

Alfonso Capone miloval operu. Dlhou dávkou prešiel konkurenta, neúplatného policajta či odbojného odborára a ponáhlal sa domov, aby pokoj duše našiel v árii. Vraždiaceho maniaka v pohode udržiaval Verdi, Puccini aj Rossini. Kultúrny tajomník Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska Josif Iljič Bubenko preto operu nekompromisne nenávidel. The Beatles vzišli z proletárskeho prostredia, ale rýchlo triedne zradili. A tie vlasiská – no hrôza! Bít sa na zozname Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska zaradil k opere. Zostal folklór spod Poľany, zo Šariša či Zemplína. Ten správne ladil budovateľa komunizmu. Josif Iljič dôsledne dbal na to, aby zo štátneho rozhlasu znela ľudová hudba. Tá a potom Na trenčianskom moste fialôčka rastie. Žiaľ, to nebolo všetko. Strašná je tá hnusná hra na demokraciu, kvôli ktorej každý mesiac spisuje zoznam piesní